

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA

WYCHOWANIE I TRADYCJA

Człowiek jako istota uwarunkowana przez tradycję
Nadmiar propozycji kulturowych, kulturowy chaos i kulturowe spory
Troska o normatywne punkty orientacyjne
Przypisy

„WYCHOWANIE DO WARTOŚCI” WZDEZORIENTOWANYM SPOŁECZEŃSTWIE

Kryzys kultury - kryzys wartościowania
„Wychowanie do wartości” - nowe określenie tradycyjnych i ciągle aktualnych zadań wychowawczych
„Wychowanie do podstawowych wartości” jako zadanie szkoły publicznej
Wychowanie religijno-światopoglądowe i moralne jako zadanie rodziców
Metody „wychowania do wartości”
Przypisy

SIŁA, PAŃSTWO I WYCHOWANIE

Siła i „używanie siły” jako slogany
Strategiczne wykorzystywanie problematyki „siły” w celach politycznych
Przyczyny zachowań społecznie szkodliwych
Środki pomocy w dziedzinie „wartości”
Przypisy

ZAMIAST HASŁA: „KONIEC WYCHOWANIA”, WEZWANIE: „MIEJCIE ODWAGĘ DOBRZE WYCHOWYWAĆ !”

Krytyka sloganu „koniec wychowania”
Dobre i złe wychowanie
Dobre wychowanie - zadanie trudne, lecz konieczne
Znaczenie zwrotu: „mieście odwagę wychowywać”
Przypisy

STAŁOŚĆ, ZMIENNOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ CELÓW WYCHOWANIA

Stosunek między społeczeństwem, kulturą i celami wychowania
Stałość celów wychowania
Zmienność celów wychowania
Przyszłość celów wychowania
Przypisy

CELE WYCHOWANIA W ZDEZORIENTOWANYM SPOŁECZEŃSTWIE

Kryzys kultury normatywnej
Spór o cele wychowania
Sposoby przezwyciężenia kryzysu: uświadamianie, krytyka, wspólna refleksja

OGRANICZENIA I KULTUROWE WARUNKI SUKCESU WYCHOWANIA MORALNEGO W SPOŁECZEŃSTWIE PLURALISTYCZNYM

Wychowanie w społeczeństwie przednowoczesnym i nowoczesnym
Uniwersalne warunki zdobywania cnót

Zbytne akcentowanie wychowania bezpośredniego (opartego na zdrowym rozsądku) jako determinanty moralności
Brak fundamentów religijnych i wsparcia ze strony osób podobnie myślących
Podział zadań wychowawczych na państwowe i niepaństwowe podmioty wychowania
Przypisy

„EDUKACJA OGÓLNA” – SENS I GRANICE PEWNEGO IDEAŁU

Powstanie i znaczenie terminu „edukacja ogólna”
Edukacja ogólna jako wspólny podstawowy ideał
Stałe i zmienne elementy podstawowych ideałów
Podstawowa wiedza, podstawowe umiejętności i cnoty
Przemiany w dziedzinie wartości i nowe (dostosowane do epoki) określenie podstawowego ideału
Podstawowe umiejętności techniczne oraz praktyczna umiejętność orientacji
Dzielność etyczna
Specyficzne dla grup ideały szczegółowe jako uzupełnienie ideału podstawowego
Przypisy

RELACJA MIĘDZY NAUKAMI HUMANISTYCZNYMI A EDUKACJA W SPOŁECZŃSTWIE INDYWIDUALISTYCZNYM

Znaczenia terminu „edukacja”
Sens treści kulturoznawczych w szkole
„Unaukowienie” przedmiotów kulturoznawczych w szkołach średnich
Ograniczone korzyści płynące z nauk humanistycznych dla „wykształcenia”
Negatywny wpływ nauk humanistycznych na „wykształcenie”
Odpowiedzialność nauk humanistycznych za kryzys ideałów i szkolnictwa
Przypisy

AWANS I KRYZYS PEDAGOGIK I NAUKOWEJ

Awans: od lekceważenia do nieograniczonej ekspansji
Kryzys: brak proporcji między oczekiwaniami i osiągnięciami
Przypisy

OCZEKIWANIA WYCHOWAWCÓW I NIEDOSKONAŁOŚĆ PEDAGOGIKI

Pedagogika jako sztuka wychowania pomocna wychowawcom
Niespełnione oczekiwania i wątpliwości co do przydatności pedagogiki
Pedagogika praktyczna i pedagogika naukowa
Wpływ unaukowania pedagogiki na edukację wychowawców
Rehabilitacja pedagogiki praktycznej
Przypisy

PRZEJŚCIE „OD PEDAGOGIKI DO NAUKI O WYCHOWANIU”. PRZEŻYCIA ZWIĄZANE Z NIEZROZUMIENIEM PEWNEGO PROGRAMU

Początki pojęcia
Sytuacja wyjściowa i moje założenia
„Zamierzone” i „uboczne” skutki
Przypisy

KRYZYS I PERSPEKTYWY PEDAGOGIKI JAKO PRZEDMIOTU AKADEMICKIEGO

Z przedmiotu uzupełniającego do przedmiotu kierunkowego
Złudzenia związane z pedagogiką naukową
Kryzys, chaos i samokrytyka

Jakiej pedagogiki potrzebujemy?
Przypisy

LITERATURA
WYKAZ ŹRÓDEŁ